

B E S Z Á M O L Ó

A MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT HIVATALA
2019. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

2020.

I. BEVEZETÉS

2012. január 1-jén lépett hatályba a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (*a továbbiakban: Njtv.*) 123. § (4) bekezdés e) pontja, amelynek értelmében a hivatalvezető évente beszámol a közgyűlésnek a hivatal tevékenységéről.

II. A HIVATAL MŰKÖDÉSÉNEK ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

Az Njtv. 119. § (2) bekezdése a hivatalt – az elnök, az elnökhelyettes és a bizottságok mellett - a közgyűlés szervei között nevesíti. Az Njtv. 122. § (1) bekezdése kimondja, hogy a hivatal az országos önkormányzat szerveként előkészíti és végrehajtja annak határozatait, ellátja az országos önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat – mely feladatok különösen a testületi és átruházott hatáskörben meghozott tisztségviselői határozatok végrehajtása, a költségvetési szervek gazdálkodás szerinti feladatok ellátása, valamint az e törvény szerinti ideiglenes kezelői feladatok ellátása. Az Njtv. 123. § (4) pontja értelmében a hivatalvezető vezeti az országos nemzetiségi önkormányzati hivatalt és ellátja a törvényben felsorolt feladatokat.

A hivatal jogi személyiséggel és önálló költségvetéssel rendelkező önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. A hivatalban történik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok végrehajtása.

2019. évben a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának Hivatala (*a továbbiakban: Hivatal*) a reá irányadó jogszabályok és a Közgyűlés által elfogadott, a Hivatalra vonatkozó Szervezeti és Működési Szabályzat alapján végezte a munkáját. Gondoskodott az országos román önkormányzat és intézményei bevételeivel és kiadásaiival kapcsolatban tervezési, gazdálkodási, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási, valamint az elnök, az önkormányzat és a hivatalvezető feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítéséről és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásáról.

A hivatal közreműködött a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata (*a továbbiakban: MROÖ*) és a helyi nemzetiségi önkormányzat egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködések összehangolásában.

A Hivatal főbb feladatai a 2019-es évben:

- ellátta az önkormányzati szervekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat,
- segítette a Közgyűlés munkáját,
- előkészítette és végrehajtotta az önkormányzati szervek döntését,
- közreműködött a Közgyűlés, a bizottságok, az elnök döntései törvényességét érintő hivatalvezetői feladatok ellátásában,
- a Hivatal munkavállalóira vonatkozó személyi és munkaügyi feladatok ellátása,
- a köztisztviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatos hivatali feladatok ellátása,
- ellátta az MROÖ és az általa fenntartott intézményei hazai és Uniós pályázatainak előkészítési- és lebonyolítási, adminisztratív tevékenységét,
- belső ellenőrzési feladat elvégzése a Közgyűlés által elfogadott ellenőrzési tervnek megfelelően,
- a Hivatali gépjármű üzemben tartása.

A hivatalban folyó munka nagyságrendjét részben az ügyiratforgalom mutatja be, melynek alapján az iktatott iratok főszáma 555 db.

A Hivatal egyik fő feladata a törvényességi munkában való részvétel, melynek során ellátta a közgyűlés és a bizottságok működésével kapcsolatos előkészítő, szervező, végrehajtó feladatokat, ügyviteli teendőket.

Közreműködik a különböző, az önkormányzat, illetve a hivatal által megkötött szerződések törvényességének biztosításában is, ezzel is biztosítva a jogszerűség előzetes kontrollját.

A Közgyűlés és a bizottságok működésével kapcsolatos szervezési feladatok közé tartozik az előterjesztésekkel kapcsolatos adminisztratív teendők ellátása, a közgyűlés és a bizottsági ülések előkészítése, a Közgyűlés és a bizottságok határozatainak elkészítése, a jegyzőkönyvek megírása, aláírást követően pedig a honlapon történő megjelentetése.

A feladatok közé tartozik még a Közgyűlési határozatok nyilvántartásának vezetése.

A MROÖ Közgyűlése fölött a törvényességi ellenőrzést a Békés Megyei Kormányhivatal látja el. A törvényességi felügyeleti kapcsolattartás a Nemzeti Jogszabálytáron (www.njt.hu) keresztül történt. A közgyűlési és a bizottsági ülések jegyzőkönyveit és azok mellékleteit 15 napon belül kellett feltölteni a Nemzeti Jogszabálytárba. Ezen a rendszeren keresztül érkeznek a Kormányhivatal részéről a különböző – adatszolgáltatásra történő, vagy törvényességi – felhívások, továbbá a beküldött határozatokkal, jegyzőkönyvekkel kapcsolatos észrevételek, utasítások, tájékoztatások, szakmai iránymutatások és egyéb észrevételek.

2019. augusztus 23. napján a Kormányhivatal szakmai segítségnyújtással élt és az alábbi észrevételeket tette az MROÖ jogszerű működése céljából:

1. A Kormányhivatal észrevételezte, hogy a MROÖ Szervezeti és Működési Szabályzata nem tartalmazza az elnök akadályoztatása vagy a tisztség ideiglenes betöltetlensége esetére a közgyűlés összehívásának és vezetésének rendjét, csupán az elnökhelyettes általános képviseleti jogát deklarálja.
2. A Kormányhivatal további észrevételt tett arra vonatkozóan, hogy a Közgyűlés nem az SzMSz-ben foglalt szabályok alapján járt el az elnöki tisztség betöltésével kapcsolatban, mivel az akkor hatályos SzMSz-ben meghatározott 30 napos határidőn túl gondoskodott a tisztség betöltetlenségéről.

Említést szeretnék tenni arról is, hogy 2019. március 21-én a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának elnöke, Juhász Tibor tragikus hirtelenséggel elhunyt. Mivel az önkormányzat a 2019. év októberi nemzetiségi önkormányzati választásokig új elnök nélkül maradt, ezért ez a körülmény munkaát szervezésre kényszerítette a Hivatalt, át kellett szervezni a Közgyűlés működését, különösen a napi döntéshozatali eljárásokat illetően. Finna Sándor elnökhelyettes úr megfelelően ellátta a helyettesítési feladatokat.

Magyar Államkincstár ellenőrzése

A Magyar Államkincstár 2019. évben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 68/B. §-a alapján pénzügyi ellenőrzést végzett a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata és az általa irányított költségvetési szervek vonatkozásában.

Az ellenőrzés célja, hogy az Áht., a Szt., az Áhsz., 38/2013. NGM rendelet, továbbá a 68/2013. NGM rendelet előírásai érvényesüljenek az ellenőrzött szerveknél:

- az évközi ellenőrzés során feltárt hibák az éves költségvetési beszámoló készítéséig javításra kerüljenek, elősegítve ezzel, hogy a beszámoló lényeges, a valós összképet torzító hibákat ne tartalmazzon,
- megbizonyosodni arról, hogy az éves beszámoló mérlegadatai megfelelő részletező nyilvántartásokkal, leltárral alátámasztottak-e.

E vizsgálat keretén belül sor került helyszíni ellenőrzésre, és többszöri elektronikus adatbekérésre, melyeknek minden esetben eleget tettünk. Az ellenőrzés során feltárt hibák,

hiányosságok javítását folyamatosan végeztük el. Az ellenőrzés egy jelentéssel zárult, melyben található megállapításokra intézkedési tervet kellett készítenünk. Ezt követően a MÁK utóellenőrzés formájában vizsgálja a hiányosságok javítását.

Közgyűlés, bizottságok

2019-ben a közgyűlés 7 alkalommal ülésezett, mely során 180 határozatot hozott.

A Közgyűlés bizottsági struktúrája – 2018. évhez képest - 2019. évben nem változott.

A Közgyűlés bizottságai 2019. évben összesen 12 alkalommal üléseztek, melynek során összesen 110 határozatot hoztak. Ennek Bizottságonkénti megoszlása az alábbiak szerint alakult:

BIZOTTSÁG NEVE	ÜLÉSEK SZÁMA	HATÁROZATOK SZÁMA
Oktatási Bizottság	4	32
Pénzügyi Bizottság	5	63
Kulturális és Ifjúsági Bizottság	3	15

2019. év októberében sor került országos-, területi- és települési nemzetiségi önkormányzati választásokra. A választás napján 5.102 fő román nemzetiségi választó adta le szavazatát, melyből 4663 szavazat volt érvényes. Ez alapján 1 országos, 5 területi és 66 helyi nemzetiségi önkormányzat alakulhatott meg. Az országos román nemzetiségi önkormányzat alakuló ülésére 2019. november 4-én került sor, melyen megalakult az új összetételű Közgyűlés.

A Közgyűlés ülésére és a bizottsági ülésekre az előterjesztéseket a hivatalvezető készíti el. A határozatok és az előterjesztések nagy száma miatt azt mindenképpen el kell mondani, hogy az anyagok elkészítése megfeszített munkát követel meg a hivatalvezetőtől és azoktól a kollégáktól, akik segítenek a testületi anyagok előkészítésében, hiszen a feladatok köre és mennyisége évről-évre csak növekszik.

III. A HIVATAL BELSŐ SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A Hivatal gazdasági szervezettel rendelkezik, ezen túlmenően különálló szervezeti egységekre nem tagozódik, az egyes feladatokhoz önálló ügyintézők vannak rendelve. A szakemberek közvetlen vezetését a hivatalvezető gyakorolja.

A Hivatal létszámkerete a 2019-es évben is 6 fő, mely munkavállalók a köztisztviselői törvény és a Munka törvénykönyve hatálya alá tartoztak.

A Gazdasági szervezet munkatársai által ellátott feladatok az alábbiakban foglalhatók össze:

- előkészítik az önkormányzat és intézményei gazdálkodásával, pénzügyeivel, pénzellátásával kapcsolatos döntéseket, majd elvégzik az ezekkel kapcsolatos feladatokat
- elkészítik az önkormányzat költségvetésével, zárszámadásával, mérlegével, éves beszámolójával kapcsolatos előterjesztéseket,
- elkészítik a pénzügyi jelentéseket, végzik a pénzügyi nyilvántartásokat,
- vezetik a tárgyi eszközök, átadott pénzeszközök nyilvántartását;
- pályázatokkal kapcsolatos pénzügyi ügyintézés;
- az önkormányzati hivatal és az intézményekkel kapcsolatos pénzügyi és munkaügyi jellegű teendők koordinálása, feladatok ellátása.

Az önkormányzat vállalkozási tevékenységet nem folytat, működésének forrásai:

- Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 9. sz. melléklete II. fejezet 1. pontja alapján: Magyarországi Románok Országos Önkormányzata és Média jogcímcsoport terhére: **165 e. Ft.**
- Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 9. sz. melléklete II. fejezet 2. pontja alapján: Magyarországi Románok Országos Önkormányzata által fenntartott intézmények támogatása jogcímcsoport terhére: **52,8 e. Ft.**
- Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 41.§-a, valamint a 5116/2017/KOZNEVIG számú szerződés keretében biztosított köznevelési támogatás alapján a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata által fenntartott hat köznevelési intézmény működési támogatásának finanszírozására **1.300.275.696,- Ft.** összegű támogatásban részesült, amiből a kiutalt köznevelési támogatás összege **227.582.000,-Ft.**

A Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett "Nemzetiségi kulturális kezdeményezések 2019. évi költségvetési támogatása" elnevezésű felhívásra a NEMZ-KUL-19 és a NEMZ-PED-19 kategóriákban az MROÖ az alábbi pályázatokat nyerte el:

- A NEMZ-KUL-19-0628 azonosítószámú támogatási szerződés alapján az Országos Román Nyelv- és Hagyományörző Diákkörök Fesztiválja rendezvény támogatása célra **600.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-KUL-19-0633 azonosítószámú támogatási szerződés alapján a Perinița-Körök XXVI. Országos Fesztiválja rendezvény támogatása célra **800.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-KUL-19-0631 azonosítószámú támogatási szerződés alapján a Magyarországi Románok Kulturális Napja rendezvény támogatása célra **700.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-KUL-19-868 azonosítószámú támogatási szerződés alapján az Apáról fiúra – Identitástudat erősítés a román nemzetiségi táncművelés hagyományaiért célra **600.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-KUL-19-0707 azonosítószámú támogatási szerződés alapján „a Román nemzetiségi nyelv fejlesztéséért szolgáló nyomdakész kiadvány – Írjunk és beszéljünk helyesen” célra **400.000 Ft** összegű támogatásban részesült.

- A NEMZ-KUL-19-0709 azonosítószámú támogatási szerződés alapján „a Román nemzetiségi nyelv fejlesztésétszolgáló nyomdakész kiadvány – A román nyelv mai modern használata” célra **660.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-KUL-19-0711 azonosítószámú támogatási szerződés alapján „a Román nemzetiségi nyelv fejlesztésétszolgáló nyomdakész kiadvány – Szakkifejezések gyűjteménye” célra **790.000 Ft** összegű támogatásban részesült.
- A NEMZ-PED-19-0002 azonosítószámú támogatási szerződés alapján a Szaknyelvi továbbképzés közismereti tárgyakból célra **2.200.000 Ft** összegű támogatásban részesült.

Az MROÖ 2019. évi nemzetiségi támogatási igénye alapján a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Államtitkársága beruházásra, felújításra az alábbi vissza nem térítendő támogatásokat nyújtotta:

- NEMZ-E-19-0015 „*A román hagyományörző néptáncsoport részére történő népviseleti ruházat beszerzése*” támogatási célra támogatási előleg formájában *2.000.000 forint* vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-19-0019 „*A Nicolae Bălcescu Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium nyílászárócsereje II. ütemének finanszírozása*” támogatási célra támogatási előleg formájában *25.000.000 forint* vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-19-0020 „*A Pocsaj-Kismarja Óvoda részére udvari játékok és bútorok beszerzése*” támogatási célra támogatási előleg formájában *1.000.000 forint* vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-19-0021 „*A köröszakáli Bihar Román Nemzetiségi Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda részére történő mobilgarázs építése*” támogatási célra támogatási előleg formájában *1.500.000 forint* vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-19-0022 „*A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata Dokumentációs és Információs Központ informatikai eszközeinek cseréje*” támogatási célra támogatási előleg formájában *6.000.000 forint* vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-19-0023 „*A kétegyházi Román Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda elektromos hálózatának korszerűsítése, valamint játékok és bútorok beszerzése*” támogatási célra támogatási előleg formájában *8.000.000 forint* vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-19-0024 „*A battonyai Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda részére történő nyelvi labor és multimédia rendszer kialakítása és a kapcsolódó eszközbeszerzések*” támogatási célra támogatási előleg formájában *3.000.000 forint* vissza nem térítendő támogatás;
- NEMZ-E-19-0025 „*A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata Hivatala informatikai eszközeinek cseréje*” támogatási célra támogatási előleg formájában *2.500.000 forint* vissza nem térítendő támogatás;

- NEMZ-E-19-0047 „A Kétegyházi Román Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda fejlesztése keretében megvalósuló tornaterem, valamint természettudományi szaktanterem kialakítása” támogatási célra támogatási előleg formájában 50.000.000 forint vissza nem térítendő kiegészítő támogatás.

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program keretén belül az MROÖ az alábbi pályázatokat nyerte el:

A köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztése elnevezésű projekt keretében az **EFOP-4.1.5-16-2017-00100** azonosítószámú - „A Kétegyházi Román Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda fejlesztése” című projekt keretén belül új tornaterem, valamint természettudományi szaktanterem építésére **414.000.000.- forint** összegű támogatás.

2019. évben befejeződtek munkálatok a battonyai Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda kapacitásának növelése új csoport szoba kialakításával, meglévő épület belső átalakítása és bővítése tekintetében, mely Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül nyújtott 130.000.000 Ft-os támogatásból valósulhatott meg. Ugyan ebben az évben realizálódott meg a gyulai Románvárosi Óvodában új tornaszoba és csoportszoba kialakítása Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül nyújtott 50.000.000 Ft-os támogatásból, valamint a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága által nyújtott 66.000.000 Ft-os támogatásból.

A **pénzügyi munkatárs** látja el az Önkormányzati Hivatal dolgozóival kapcsolatos személyzeti munkát, intézi a munkaügyi teendőket. Továbbá főbb teendői még:

- az önkormányzat és a hivatal bankszámla forgalmának napi figyelemmel kísérése (bejövő pénzeszközök),
- a beérkező számlák kezelése,
- az önkormányzat és a hivatal számláinak utalása,
- megbízási díjak utalása,
- bérek és járulékok utalása,
- rezsiköltségek utalása,
- az önkormányzat és a hivatal napi pénzügyi és egyéb ügyeinek intézése,
- készpénzfelvétel az önkormányzat és a hivatal számláiról, banki ügyintézés,
- házipénztár kezelése és az ezzel kapcsolatos teendők ellátása az önkormányzat, hivatal, projektek tekintetében.
- intézmények gazdasági ügyeinek segítése, az intézményekért felelős gazdasági szakreferens munkájának segítése,
- szabadság-nyilvántartás vezetése,
- munkaügyi feladatok intézése (munkaügyi iratok kezelése, nyilvántartás vezetése),
- saját személygépkocsi használat számfejtése a képviselők és a hivatal alkalmazottai tekintetében,
- a közgyűlés és bizottsági ülésének előkészítésében való részvétel.

Az **ügyviteli feladatokat ellátó személy** feladata az elnök, a hivatalvezető munkájának segítése, ügyiratok iktatása, telefonhívások kezelése, ügyfelek és vendégek fogadása, a testületi anyagok összegyűjtése, postázása és kezelése, a testületi ülések jegyzőkönyvvezetése, az intézményekkel és a civil szervezetekkel való kapcsolattartás.

IV. OKTATÁSÜGY

A hazai nemzetiségek államalkotó tényezők, így természetes, hogy a nemzetiségi közoktatási hálózatunk a magyar közoktatási rendszer szerves része. Magyarországon jogszabályi rendelkezések biztosítják a nemzetiségi oktatás megvalósulását, a költségvetési törvény pedig többlettámogatást nyújt a nemzetiségi oktatás anyagi kondíciójának javítására. A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata – mint az ismeretes – hat román nemzetiségi közoktatási intézmény fenntartója:

- **Bihar Román Kéttannyelvű Általános Iskola és Óvoda**
- **Eleki Román Általános Iskola**
- **Kétegyházi Román Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda**
- **Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda**
- **„Nicolae Bălcescu” Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium**
- **Románvárosi Óvoda**

A településeken működő oktatási intézmények átszervezése következtében az óvodákban, általános iskolákban, illetve a gimnáziumban a gyereklétszám folyamatosan növekszik. A 2019. október 01-i statisztikai jelentés alapján az MROÖ fenntartásában lévő óvodákban, általános iskolákban, gimnáziumban és a kollégiumban a következő létszámok realizálódtak: az óvodások létszáma: 244 fő, az általános iskolákban: 675 fő, a gimnáziumban 190 fő, a kollégiumban 74 fő volt a gyermek és tanulók létszáma. Az intézményekben több mint 240 fő a pedagógus, a pedagógus munkát segítők és a technikai dolgozók létszáma.

Nemcsak az MROÖ vezetése, hanem az átvett intézmények pedagógusai és szülői munkaközösségének véleménye és tapasztalata is az, hogy a fenntartóváltások a korábbival előnyösebb helyzetbe hozták az iskolákat és az óvodákat.

A MROÖ Hivatalában az intézményigazgatási feladatokat 1 fő gazdasági szakreferens látja el.

Az intézményekért felelős gazdasági szakreferens fő feladatai:

- a köznevelési intézményekkel kapcsolatos feladatok ellátása,
- kapcsolattartás az intézményekkel, és a szakmai szervekkel (államkincstár, minisztérium, kormányhivatal),
- segíti a köznevelési intézmények ellenőrzéseit, megbízás esetén képviseli a hivatalt,
- segíti az intézmények gazdasági feladatainak ellátását,
- előkészíti és koordinálja az önkormányzat fenntartása alatt működő költségvetési szervek gazdasági, pénzügyi tevékenységével járó költségvetési, ellenőrzési feladatokat,
- alapító okiratok módosításának, egységes szerkezetbe foglalásának előkészítése és a törzskönyvi nyilvántartással kapcsolatos feladatok ellátása,
- működési engedély módosítás
- állami támogatások igénylése, nyilvántartása, elszámolása,
- pályázatok, külön támogatások igénylése, az ezzel kapcsolatos feladatok ellátása, támogatási szerződések előkészítése, ezek koordinálása az intézmények felé, nyilvántartás, elszámolás,
- intézmények finanszírozásának nyilvántartásával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatok,

- pályázati források nyilvántartása, egyeztetése, elszámolás.

Pedagógiai szakmai segítséget nyújtó munkacsoport

A Magyarországi Románok Országos Önkormányzata a köznevelési intézmények átvétele során a működésükhöz szükséges megfelelő pénzügyi és jogi feltételek biztosítása mellett annak a legfontosabb céljának is eleget kíván tenni, hogy tovább növelje a román nyelvi nevelés-oktatás eredményességét. E feladatra jött létre az Országos Önkormányzat Hivatala keretében a pedagógiai munkacsoport, amely szakmai tevékenységének kezdetén helyszíni konzultációt folytatott a köznevelési intézmények pedagógusközösségeivel. E vizsgálódás alapján megállapítást nyert, hogy a hazai román kétnyelvű nevelés-oktatás – kevés kivételtől eltekintve – magyar nyelvi környezetben valósul meg. Az ebből adódó alapvető probléma valamennyiünk előtt ismert: gyermekeink, tanulóink döntő többsége kevés román nyelvtudással érkezik az óvodába, iskolába. Egyre kevesebb család őrizte meg nyelvátörökítő képességét. Ily módon a tanulók és gyerekek nyelvismerete igen heterogén. Ez komoly kihívást jelent óvodáink és iskoláink számára, hiszen a köznevelési intézmény szinte az egyetlen helyszín, ahol a felnövekvő generáció fejlesztheti román nyelvismeretét. Nem ritka eset, hogy a gyermek az intézményben kezdi el megtanulni a román nyelvet. Ugyanakkor természetesen az intézményeknek két nyelven kell eleget tenni a pedagógiai programok és tantervi követelmények megvalósításának. E helyzetelemzés - amelyet az Országos Önkormányzat Közgyűlése is elfogadott - képezte az ebben az évben megvalósítandó programok kiindulási pontját.

A román nyelvű kifejezések helyes használatát elősegíteni szándékozó, Dr. Hoczopán Anna: *Cum spunem românește (Hogyan mondjuk románul)* című elkészült műve, mely lektorálás és nyomdai előkészítés előtt áll. E műnek a megalkotását az indokolta, hogy a gyermekek, tanulók igen változatos nyelvismeretét lehetőség szerint homogénebb szintre hozzuk, nyelvismeretük, szókincsük, beszédképességük fejlődjön. Ugyancsak lényeges, hogy a gyengébb nyelvismerettel rendelkező gyerekek esetében ne lehessen akadálya a román, vagy két nyelven oktatott tantárgyakban foglalt tudásanyag maradéktalan elsajátításának.

A románul vagy két nyelven oktatott tantárgyakhoz, műveltségi területekhez elkészült a Szakkifejezések gyűjteményének utolsó kötetének kézírata, amely magában foglalja a humán műveltséghez és a művészetekhez kapcsolódó szakkifejezéseket. A kézirat szerzői: Nicula Stella és Machur Iuliana. Felelős szerkesztője: Czeglédiné dr. Gurzó Mária. A mű lektorálás és nyomdai előkészítés előtt áll.

A művészeti tárgyak román vagy kétnyelvű oktatásának megkönnyítése érdekében alkottuk meg az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó kétnyelvű szakkifejezések gyűjteményét. E munkától azt is reméljük, hogy a segédlet azt is szolgálhatja, hogy az általános iskolai és gimnáziumi oktatás során a nyelvi ismereteket kitágítsa. Mindez megkönnyítheti, hogy a gyermekek a kétnyelvű oktatásba a korábbinál sikeresebben bekapcsolódhassanak. Így az iskolai oktatás során a segédlet megkönnyítheti a művészeti tárgyak két nyelven való oktatását, valamint segítséget nyújthat bizonyos kevésbé ismert kifejezések megértéséhez.

Úgy gondoltuk, hogy a pedagógusok minősítéséhez, portfóliójuk kidolgozásához jelentős segítséget nyújthatna egy útmutató, amely tartalmazza azon pedagógusok tematikus terveit, óraterveit, akik már átestek minősítésen. Az elektronikus segédanyag munkálatait Szántó Flóra koordinálta.

Továbbá 2019. évben kiadásra kerültek a már 2018. évben elkészült **Szakkifejezések Gyűjteménye** című szótár mely óvodától gimnáziumig tartalmaz használatos kifejezéseket,

illetve a **Borza Lucia: Să scriem și să vorbim corect românește** (*Írjunk és beszéljünk helyesen románul*) és a **Mihai Kozma: Limba română în conversația cultă** (*A román nyelv mai modern használatban*) című kötetek átdolgozott kiadásai.

Pedagógus továbbképzések

A korábbi évekhez hasonlóan ebben az évben is az Aurel Vlaicu aradi Állami Egyetemmel kötött megállapodás keretében, több aradi köznevelési intézmény közreműködésével megszerveztük a pedagógusok szaknyelvi továbbképzését.

Minden pedagógus szakterületének megfelelően vett részt egy-egy köznevelési intézményben szakmai gyakorlaton, 40 óra időtartamban. Az óvodapedagógusok az óvodákban, a tanítók az alsó tagozatokban, a tanárok a szakjuknak megfelelő tanórákon hospitáltak, majd a foglalkozások, illetve tanórák végén megvitatták a gyakorlaton szerzett szakmai, módszertani tapasztalataikat. A továbbképzés zárásaként minden résztvevő szakképzettségének megfelelően szabadon választott foglalkozás- illetve óravázlatot készített.

V. KULTÚRA, KÖZMŰVELŐDÉS, HAGYOMÁNYŐRZÉS, EGYHÁZI ÉLET

A magyarországi románság kulturális életét – 2019-ben is - jórészt az országos román önkormányzat és a Dokumentációs és Információs Központ, de főként a helyi román nemzetiségi önkormányzatok, szervezetek rendezték.

A Hivatal és a helyi nemzetiségi önkormányzatok között jó munkakapcsolat alakult ki. A Hivatal - lehetőségeihez mérten - segítette a helyi közösségeket a rendezvényeik lebonyolításában, illetve a beérkezett igények, kérések megoldásában. Ez alapján tudtunk részt venni a Lőkösházán rendezett Farsang Kupa, a Pocsajon rendezett Tanaszi János Emléktorna, a Körösszakálon rendezett Húsvét Kupa anyagi támogatásában és szervezésében.

Az MROÖ a 2019-es évben - lehetőségeihez és kapacitásához mérten – is több rendezvény szervezésében és lebonyolításában vett részt. Februárban a Dokumentációs és Információs Központtal közösen rendeztük meg az Országos Román Bálát, mely keretein belül sikerült összehozni a hazai románság képviselőit egy közös ünneplésre. A Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága által nyújtott támogatás keretein belül szerveztük meg a már hagyományossá vált rendezvényeinket. Májusban Lőkösházán az Országos Román Hagyományörző Diákkörök Fesztiválját – ismertebb nevén „Barátság” kupa – júniusban az immár hagyománnyá vált XXVI. Perinița-körök Országos Találkozóját, valamint októberben az Országos Román Kulturális Napot. Mindhárom rendezvény 2019-ben is nagy részvétel mellett, zökkenőmentesen zajlott le. A rendezvényeknek helyt adó intézmények, valamint a helyi nemzetiségi önkormányzatok is nagymértékben részt vettek a szervezési munkálatokban - mely segítségért ezúton is köszönetet mondok nekik –, de ugyanakkor megemlíteném, hogy az alacsony apparátusból adódóan a Hivatal dolgozóinak is többletfeladatot jelentett mindez, hiszen sok előzetes előkészülettel jár ezen események megszervezése, mely alapján Nekik is köszönettel tartozom.

Településeink többségében – az elmúlt évben is – működött, működik hagyományörző együttes, énekkar, s ez irányú tevékenységük igen fontos az identitás megőrzésében. A legtöbb együttesnek ifjúsági és gyermekcsoportja is van. Az öntevékeny hagyományörző csoportokkal harmonikus együttműködés jegyében rendszeres munkakapcsolatot alakítottunk ki, lehetőségeinkhez mérten segítettük munkájukat szakemberek és anyagi támogatások biztosításával. E segítségnyújtással csoportjainknál biztosítani tudta az önkormányzat a

felkészülést a különböző rendezvényekre. Az együtteseknek folyamatos fellépési, bemutatkozási lehetőséget próbált az önkormányzat biztosítani itthon és külföldi rendezvényeken.

Az MROÖ az utóbbi években – lehetőségeihez mérten - nagy hangsúlyt helyezett a magyarországi román nemzetiségi civil szervezetek mind erkölcsi, mind anyagi támogatására. A 2019. évben 3.000.000 Ft összeget különített el román nemzetiségi önkormányzatok és civil szervezetek támogatására. Ebből a keretből a civil szervezeteknek, illetve nemzetiségi önkormányzatoknak az alábbiak szerint nyújtott támogatást az MROÖ:

- Magyarországi Románok Sakk Egyesülete – a X. Hoczopán Sándor Nemzetközi Sakk Kupa támogatása 200.000 Ft összegben,
- Pocsaj-Kismarja Óvoda Intézményi társulás - Kikelet Óvoda és Mesevár Óvoda tagintézmények részére kültéri játszóeszközök beszerzésének támogatása 200.000 Ft összegben,
- Asociația „MIRUNA” Egyesület – I. Miruna Gyermeknap támogatása 200.000 Ft összegben,
- Sarkadi Román Nemzetiségi Önkormányzat – Karácsonyi Hagyományőrző Est támogatása 200.000 Ft összegben,
- Sarkadkeresztúri Románok Hagyományőrző Kulturális Egyesülete – Sarkadkeresztúri Románok Karácsonyi Ünnepségeinek támogatása 200.000 Ft összegben,
- Létavértesi Román Nemzetiségi Önkormányzat – „Az érmelléki görög katolikus egyházak nemzetiségi kapcsolatai, különös tekintettel Nagylétára” című kutatási projekt támogatása 150.000 Ft összegben,
- Gyulai Román Nyugdíjasok Klubja – 2019. évi tanulmányút támogatása 250.000 Ft összegben,
- Magyarországi Románok Kulturális Szövetsége – „Medici cu origini din Micherechi – Méhkeréki gyökerű gyógyítók” című könyv, nyomdai költségeinek támogatása 300.000 Ft összegben.

Az országos román önkormányzat, a román nemzetiségi hagyományokat művelő és őrző személyek elismeréséül alapította meg „A Magyarországi Románokért” díjat, melyet 2019-ben Cserháti Mihály részére ítélte oda. Szintén az MROÖ által alapított, „A Magyarországi Román Oktatásért” díjat 2019-ben az MROÖ Közgyűlése Rádné Zsúró Júlianna nyugalmazott pedagógusnak, Budai János nyugalmazott igazgatónak és Simonné Orosz Anna oktatási szakértőnek adományozta.

Az MROÖ elismerésben részesítette az általa fenntartott közoktatási intézményekben lévő 40 éves, a román pedagógusi pályán eltöltött pályauttal rendelkező, illetve nyugdíjba vonuló pedagógusokat. Ez alapján az alábbi két pedagógus részesülhetett az elismerésben:

- Olteanu Júlia – a Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda igazgatója
- Nagy Béláné – a Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda óvodapedagógusa.

Általánosan megállapítható viszont az, hogy e területen - kultúra, közművelődés és hagyományápolás – szereplő célok hatékonyabb megvalósítása érdekében szükség lenne a meglévő minisztériumi háttérintézményi nemzetiségi tevékenységeinek további összehangolására az országos önkormányzatok törekvéseivel, illetve megteremteni egy biztos anyagi háttérrel a hagyományőrző egyesületek részére.

A nemzetiség identitásának megőrzésében, anyanyelvének ápolásában a nemzeti jegyeket hordozó egyházra jelentős szerep hárul, ezért önkormányzatunk meghatározó pilléreként tekint az egyházi szervezetekre, ebből kifolyólag az általuk kért mértékben munkakapcsolatot alakított ki valamennyi egyházi közösséggel, együttműködött és segítette munkájukat belföldi és főként romániai kapcsolataik erősítésében és kiszélesítésében.

A vallási felekezetekkel kialakított jó munkakapcsolat eredményeként önkormányzatunk segítette, támogatta és részt vett a felekezetek által szervezett egyes események előkészítésében. Ezek alapján:

- Magyar Pütkösdi Egyház méhkeréki 1. számú gyülekezete – a felújított gyülekezeti terem átadó ünnepségének támogatása 200.000 Ft összegben,
- Magyarországi Baptista Egyház Méhkeréki Gyülekezete – fúvószenekar Szatmárnémeti fellépésének támogatása 200.000 Ft összegben,
- Méhkeréki Oastea Domnului gyülekezet – belényesi zarándokút támogatása, valamint evangelizáció támogatása 200.000 Ft összegben,
- körösszegapáti Román Ortodox Parókia – a parókia parkjának karbantartási munkálatainak támogatása 300.000 Ft összegben,
- kétegyházi Román Ortodox Parókia – védőszenti ünnepének támogatása 100.000 Ft.

VI. ÖSSZE G Z É S

A beszámolóban igyekeztem – a teljesség igénye nélkül – átfogó képet nyújtani a Hivatal munkájáról. Megfelelő munkaszervezéssel a központi jogszabályok által előírt és a Közgyűlés által elrendelt feladatokat az apparátus igyekezett magas színvonalon, eredményesen, a legjobb tudása szerint ellátni.

A munkatársak nagy részétől megfeszített munkát kívánt az, hogy a Hivatalra háruló egyre több és sokrétűbb feladatot fokozottabb igénybevétel mellett - a szigorodó követelményrendszerrel egyidejűleg - magas színvonalon el tudja látni.

A tárgyi feltételek biztosítására igyekszünk kiemelt figyelmet fordítani és a lehetőségekhez mérten mindenki számára biztosítani azokat. Ezen a téren hiányosságok nincsenek. A számítógépes állomány fejlesztése, cseréje folyamatos.

A hivatal személyi állománya a 2019-es év során is törekedett arra, hogy az olykor hektikusan változó jogszabályi követelményeknek megfelelően, munkájával az önkormányzat tevékenységét segítse és a hazánkban élő román nemzetiséget szolgálja.

Összefoglalva a 2019-es évet, fontos kihangsúlyozni, hogy a hivatal munkatársai törekednek a rájuk háruló feladatok minél hatékonyabb elvégzésére. Azt is el kell ismerni, hogy munkatársaimnak egyre növekvő követelményeknek kell megfelelniük, ami egyrészt a folyamatosan változó jogszabályi feltételeknek tudható, másrészt az MROÖ fenntartásába került hat köznevelési intézmény igazgatásából, illetve az egyre több intézményi fejlesztések, beruházások előkészítéséből és koordinálásából adódik.

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani néhai Juhász Tibor Elnök Úrnak, hogy munkámban mindvégig támogatott és nem utolsó sorban a Közgyűlésnek, hogy biztosították a zavartalan munkavégzés feltételeit. Egyúttal minden munkatársamnak is köszönöm az alázatos munkáját.

Gyula, 2020. május 7.

Kozma György s.k.
elnök, korábbi hivatalvezetőként